

Κωνσταντίνος Κουκίδης και Μανώλης Γλέζος - Τι συνέβη στην πραγματικότητα, με την ελληνική και την γερμανική σημαία, στον Ιερό Βράχο της Ακρόπολης, τις πρώτες ημέρες της γερμανικής Κατοχής, το 1941;

Στις αρχές της γερμανικής Κατοχής, στην Ελλάδα, το 1941, δύο γεγονότα που φέρονται να συνέβησαν στον Ιερό Βράχο της Ακρόπολης, σκόρπισαν ρίγη εθνικής υπερηφάνειας στους Έλληνες, ενώ έγιναν αντικείμενο διεθνούς θαυμασμού απ' όσους μάχονταν τον Άξονα.

Το πρώτο γεγονός που αναφέρεται, είναι η πτώση από την Ακρόπολη, στις 27 Απριλίου 1941, κάποιου ονόματι Κωνσταντίνου Κουκίδη (γράφεται και Κουκκίδης), ο οποίος εκτελώντας χρέη φρουρού της ελληνικής σημαίας, αρνήθηκε να την υποστεί και να αναρτήσει στην θέση της την γερμανική με την σβάστικα. Ο Κώστας Κουκίδης φέρεται να τυλίχτηκε με την ελληνική σημαία και να πήδηξε από τον Ιερό Βράχο της Ακρόπολης, βρίσκοντας τραγικό θάνατο. Το δεύτερο γεγονός, αφορά την υποστολή της γερμανικής σημαίας από την Ακρόπολη, έναν περίπου μήνα αργότερα, στις 30 Μαΐου 1941, από τους Μανώλη Γλέζο και Απόστολο Σάντα.

Και οι δυο αυτές περιπτώσεις τόλμης, θάρρους και αυτοθυσίας, παρ' ότι φαίνεται να έχουν ίχνη αληθείας, εν τούτοις, είναι αμφίβολο αν ανταποκρίνονται 100% στην πραγματικότητα, καθώς υπάρχουν (ή δεν υπάρχουν) στοιχεία που δημιουργούν πολλά ερωτηματικά.

Κωνσταντίνος Κουκίδης

Σχετικά με την περίπτωση του Κωνσταντίνου Κουκίδη, υπάρχουν 2-3 εκδοχές. Η πιο διαδεδομένη, είναι ότι ήταν εύζωνος, ο οποίος ήταν φρουρός στην Ακρόπολη, στις 27 Απριλίου 1941, την πρώτη ημέρα παρουσίας δηλαδή των Γερμανών στην Αθήνα. Όταν ένα γερμανικό απόσπασμα με επικεφαλείς τον λοχαγό Γιάκομπι (Peter Jacoby) και τον υπολοχαγό Έλσνιτς (Georg Elsnits), ανέβηκαν στην Ακρόπολη για να αναρτήσουν την γερμανική σημαία, ζήτησαν από τον Κουκίδη να υποστεί την ελληνική. Σ' αυτό το σημείο, σύμφωνα με μια εκδοχή, ο Κουκίδης βουβός και βουρκωμένος κατέβασε την ελληνική σημαία, τύλιξε το κορμί του μ' αυτή και πήδηξε από την Ακρόπολη. Σύμφωνα με μια άλλη εκδοχή, ο Κουκίδης αρνήθηκε να την υποστεί και το χρέος αυτό ανέλαβε ένας Γερμανός στρατιώτης, ο οποίος αφού υπέστειλε την ελληνική σημαία, την δίπλωσε και την παρέδωσε στον Κουκίδη που στην συνέχεια πήδηξε μαζί μ' αυτήν απ' την Ακρόπολη.

Οι έρευνες που έχουν γίνει έκτοτε, δεν κατάφεραν να ανακαλύψουν κανέναν στρατιώτη ή εύζωνο στα στρατιωτικά αρχεία, με το όνομα Κωνσταντίνος Κουκίδης, προκαλώντας εύλογα ερωτηματικά. Ως απάντηση σ' αυτή την αδυναμία έρχεται μια άλλη εκδοχή που λέει ότι ο Κουκίδης δεν ήταν στρατιώτης και δεν βρισκόταν μ' αυτή την ιδιότητα στην Ακρόπολη (κάτι τέτοιο δεν προβλέπονταν ούτε ως ή άλλως όμως, καθώς είχε ήδη συναφθεί συνθήκη ανακωχής-παράδοσης με την Γερμανία). Ο Κωνσταντίνος Κουκίδης, σύμφωνα με τον συγγραφέα Ιωάννη Γιαννόπουλο (βιβλίο «Μυστική Ακρόπολη»), «Είναι μόλις 17 χρονών και μέλος της Εθνικής Οργάνωσης Νεολαίας (ΕΟΝ). Μόλις χθες (σ.σ: 26 Απριλίου 1941), η τοπική επιτροπή της Νεολαίας του Θησείου απεφάσισε όπως τα νεαρά της μέλη εκτελούν τα καθήκοντα του φρουρού της σημαίας μέχρις ότου το κατοχικό κράτος θα απεφάσιζε -με την συνεργασία των κατοχικών δυνάμεων- το τι θα έμελλε να γίνει».

Πάντως, αργότερα ο Γερμανός στρατηγός φον Στούμε έδωσε διαταγή και στις 3 το μεσημέρι της ίδιας μέρας, της πρώτης μέρας της Κατοχής, υψώθηκε στην Ακρόπολη και το Δημαρχείο και η ελληνική σημαία, δίπλα από τη γερμανική. Σύμφωνα με μια εκδοχή, οι προαναφερθέντες Γερμανοί αξιωματικοί, Γιάκομπι και Έλσνιτς, αναγνωρίζοντας το ηρωικό της πράξεως του Κουκίδη, ζήτησαν άδεια και την έλαβαν από την γερμανική διοίκηση (Βέρμαχτ) να αναρτείται και η ελληνική σημαία στην Ακρόπολη, όπως κι έγινε. Αυτή η εκδοχή όμως δεν φαίνεται να συμφωνεί με το γεγονός (που εμμέσως πάντως, επιβεβαιώνει το συμβάν) ότι

γερμανική στρατιωτική διοίκηση Αθηνών υποχρέωσε την κατοχική κυβέρνηση Τσολάκογλου να δημοσιεύσει στον Τύπο ανακοίνωση, σύμφωνα με την οποία ο φρουρός της σημαίας μας, υπέστη έμφραγμα από την συγκίνηση όταν του ζητήθηκε να την παραδώσει.

Κάποια άλλα στοιχεία που φαίνεται να συνηγορούν υπέρ τού ανωτέρω ηρωικού γεγονότος και των οποίων γίνεται επίκληση, είναι τα εξής:

1. Η δήλωση τού επί κεφαλής τής Διευθύνσεως Ιστορίας Στρατού (Δ.Ι.Σ.), ότι πράγματι εκ των ιστορικών αρχείων, εμφανίζεται ότι «ο φρουρός στρατιώτης τής σημαίας ηυτοκτόνησεν περιβληθείς ταύτην».

2. Ο τότε Αρχιεπίσκοπος Χρύσανθος, στα απομνημονεύματά του, αναφέρει ότι: «Ο Έλλην φρουρός τής Ελληνικής σημαίας επί τής Ακροπόλεως, μή θελήσας νά παραστή μάρτυς τού θλιβερού θεάματος τής αναρτήσεως τής εχθρικής σημαίας, ώρμησεν εκ τής Ακροπόλεως κρημνισθείς καί εφονεύθη. Εκάθησα στό γραφείον μου περίλυπος μέχρι θανάτου καί δακρύων...».

3. Η εφημερίδα Daily Mail δημοσίευσε στις 9 Ιουνίου 1941, σε δημοσίευμα με τίτλο «A Greek carries his flag to the death» (Ένας Έλληνας φέρει την σημαία του έως τον θάνατο) γράφει: «Ο Κώστας Κουκίδης, Έλληνας στρατιώτης ο οποίος φρουρούσε το εθνικό σύμβολο των Ελλήνων πάνω στην Ακρόπολη, τυλιγμένος με την Γαλανόλευκη, εφόρμησε στο κενό και αυτοκτόνησε (27/4/1941)».

4. Ο Νίκολας Χάμοντ (Nicolas Hammond), καθηγητής τού Πανεπιστημίου τού Κέμπριτζ, αξιωματικός Ειδικών Επιχειρήσεων Καίρου στην Ελλάδα κατά την Κατοχή, γράφει: «Την 27ην Απριλίου 1941, λίγο προτού χαράξει, όλα ήσαν κλειστά. Τότε έμαθα ότι οι Γερμανοί διέταξαν τον φρουρό τής Ακροπόλεως να κατεβάσει το ελληνικό σύμβολο. Πράγματι, εκείνος την υπέστειλε. Τυλίχθηκε με αυτήν και αυτοκτόνησε, πέφτοντας από τον βράχο...».

5. Μια αναφορά του λογοτέχνη Μενέλαου Λουντέμη στο διήγημά του «Τα άλογα του Κουπύλ», που γράφτηκε τον Οκτώβριο του 1944: «...την κατέβασε, τυλίχθηκε μέσα κι έπεσε χωρίς ηρωισμούς απ' το βράχο».

6. Το Λεύκωμα «Έπεσαν για τη ζωή», του ΚΚΕ: «Τη στιγμή που άλλοι έδιναν γη και ύδωρ στους χιτλερικούς, ο Έλληνας στρατιώτης, πιστός στα πατριωτικά ιδανικά, προτίμησε να αυτοκτονήσει τυλιγμένος με τη γαλανόλευκη, πέφτοντας από τον ιερό βράχο της Ακρόπολης, παρά ν' ανεβάσει στον ιστό τη σβάστικα».

7. Σύμφωνα με την ιστορική έρευνα τού αντιστασιακού ερευνητή Κώστα Γ. Κωστοπούλου: «Ο Ήρωας Στρατιώτης, χτυπώντας πάνω στα βράχια, στην διαδρομή τής πτώσεώς του στον γκρεμό από τον βράχο τής Ακροπόλεως, όταν τελικά κατατρακυλώντας, έπεσε στην οδό Θρασύλλου στήν Πλάκα, είχε πολτοποιηθεί και η στολή του ήταν καταξεσκισμένη. Όταν τον περιμάζεψαν δύο-τρεις κάτοικοι τής Πλάκας, δεν βρήκαν τίποτε επάνω του εκτός από ένα τσαλακωμένο ταχυδρομικό δελτάριο στο οποίο έγραφε πολύ κακογραμμένα το όνομα τού παραλήπτη: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΚΙΔΗΣ. Αυτά τα στοιχεία είχαν καταθέσει δύο γέροντες (επιζώντες ακόμη) σχετικά με το ανωτέρω περιστατικό».

8. Μια προσωπική έρευνα του αντιστασιακού Χαράλαμπου Ρούπα, η οποία δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «Το Βήμα της Αιγιαλείας» (12 Μαΐου 2006):

«Εγώ και οι φίλοι μου, περίεργοι και αργόσχολοι συνταξιούχοι, αρχίσαμε νά ψάχνουμε στήν Πλάκα μέσα στα παραδοσιακά ταβερνάκια και καφενεία, μήπως βρούμε κάποιο γεροντάκι που να μάς έλεγε κάτι το σχετικό. Όλοι γνώριζαν το περιστατικό, αλλά μάς έλεγαν, “άκουσα... μού είπαν...”, δηλαδή αυτά πού γνωρίζαμε κι εμείς. Τελικά, ψάχνοντας καί κάνοντας με υπομονή την έρευνά μας, βρήκαμε μία γριούλα που μάς είπε: “Πηγαίνετε κάτω στού Μακρυγιάννη (μάς είπε περίπου την διεύθυνση), κι εκεί ζει ένας πρώην τσαγκάρης. Αυτός είναι ο γιος τού παγοπώλη ο οποίος μέ τό καροτσάκι του πήρε τον νεκρό στρατιώτη, και τον επήγε στο Α΄ Νεκροταφείο καί τόν έθαψε”.

Τελικά, συναντήσαμε τον γερο-τσαγκάρη. Δυσκολευθήκαμε όμως να τού δώσουμε να καταλάβει το τι θέλαμε να μας πει, διότι ούτε άκουγε, κι ούτε έβλεπε καλά. Στο τέλος, συγκινημένος, μάς είπε: “Εκείνη την ημέρα είχαμε κλεισθεί στα σπίτια μας, όπως κι όλη η Αθήνα. Εγώ τότε ήμουν 16 χρονών. Ακούσαμε στον δρόμο μία γριά που στρίγκλιζε. Πεταχθήκαμε τότε στον δρόμο δύο-τρεις, για να δούμε το τι συμβαίνει, και τότε είδαμε το τραγικό αυτό θέαμα: Ένα χιλιοστραπαταρισμένο πτώμα ντυμένο στο χακί και μία σημαία γύρω του ματωμένη. Χαρτιά, πορτοφόλι κλπ. δεν βρέθηκαν επάνω του, εκτός από ένα δελτάριο που έγραφε το όνομά του. Τό δελτάριο το κράτησε ένας φίλος τού πατέρα μου. Επειδή ο πατέρας μου κι εγώ μοιράζαμε κολώνες πάγου στα σπίτια, είχαμε ένα καρότσι. Το έβαλαν το παλληκάρι μέσα μαζί με την σημαία, το σκέπασαν με μία κουβέρτα και το πήγαν μαζί με τον φίλο του στο Α΄ Νεκροταφείου και το έθαψαν.

Εκεί βρήκαν έναν παπά και του είπαν τι είχε συμβεί. Αυτός τούς πήγε σε έναν ανοικτό τάφο, τύλιξαν το παλληκάρι με ό,τι είχε μείνει από την σημαία, είπε και δύο-τρία λόγια ο παπάς και το παράχωσαν. Εκείνο όμως που πρέπει να σας τονίσω, αυτό το τραγικό περιστατικό από στόμα σέ στόμα το είχε μάθει όλη η Αθήνα. Ο

πατέρας μου φοβήθηκε και δεν με πήρε μαζί του. Εάν πήγαινα κι εγώ, τότε θα σας υπέδειχνα που ακριβώς είναι παραχωμένο το παλληκάρι. Τον πατέρα μου, τον έχασα τον Ιανουάριο τού 1942 στην μεγάλη πείνα.”».

9. Από το βιβλίο «Μυστική Ακρόπολη» του Ιωάννη Γιαννόπουλου, παρατίθενται δύο ακόμα μαρτυρίες.

Ο Κυριάκος Γιαννακόπουλος, παιδί ακόμη, πουλούσε τσιγάρα στην Πλάκα, γεννημένος πριν ένδεκα χρόνια στο Θησείο. Έτυχε την στιγμή της θυσίας να στρέψει το βλέμμα του προς την Ακρόπολη: «Την ώρα ακριβώς που έπεφτε το παιδί με την σημαία τυλιγμένο και κτυπούσε στους βράχους. Έκανα να τρέξω προς τα εκεί και δεν μπορούσα. Ναι προσπάθησα, να πάω και εγώ εκεί... Το παιδί... τρέξανε, χάλασε ο κόσμος, έγινε σεισμός εκείνη την ώρα που είδαν το παιδί, όλος ο κόσμος αναστατώθηκε. Πού να πάω εγώ παιδάκι τότε, να χωθώ, εκεί μέσα στην στοά της Ακροπόλεως, να μαζέψω... να προσφέρω τι; Απλώς πήρα τα πράγματά μου και έφυγα. Σκοτώθηκε εκείνη την ώρα. Κτύπησε στους βράχους και εκτινάχθηκε. Το θυμάμαι, το βλέπω σαν να το βλέπω τώρα. Αυτό το πράγμα δεν πρόκειται να φύγει ποτέ από τα μάτια μου, μόνο όταν πεθάνω!».

Ο Στάθης Αρβανίτης, μικρό παιδί κι αυτός, θυμάται: «Ήμουν τότε επτά χρονών. Μένουμε ακριβώς κάτω απ’ την Ακρόπολη. Εκείνη την ημέρα στις 27 Απριλίου -μια ημέρα ηλιόλουστη με καθαρότατο ουρανό- ο πατέρας μου είχε απαγορέψει και στον αδελφό μου και στην μητέρα μου να βγούνε απ’ το σπίτι. Εγώ ήμουν στην ταρατσα και έπαιζα με το αυτοκινητάκι μου. Ξαφνικά βλέπω ένα σώμα, μάλλον πρέπει να ‘τανε τσολιάς, να πέφτει από την Ακρόπολη και να χτυπιέται στους βράχους. Κατέβηκα κάτω και το ανέφερα στον πατέρα μου, ο οποίος μέσα στην σύγχυση την στιγμή που έμπαιναν οι Γερμανοί, κάπως δεν με πίστεψε. Μετά 15 ημέρες έρχεται και μου λέει: “Μικρέ είχες δίκιο. Το είπε το BBC.”».

10. Το γεγονός φέρεται να μνημονεύτηκε σε εφημερίδες του τότε αθηναϊκού Τύπου.

Ανεξαρτήτως πάντως, από τα παραπάνω, επισήμως και βάσει ερευνών (του Γ.Ε.Σ. και του Υπουργείου Πολιτισμού), ο Κωνσταντίνος Κουκίδης θεωρείται ανύπαρκτο πρόσωπο, καθώς αυτές οι μαρτυρίες δεν αποτελούν (για τους επίσημους φορείς) ισχυρά αποδεικτικά στοιχεία, παρ’ ότι στο σημείο που εικάζεται ότι έπεσε ο Κουκίδης, ο Δήμος Αθηναίων συμβολικά έχει αναγείρει αναθηματική στήλη που μνημονεύει το όνομά του. Αποτελεί μυστήριο και ερωτηματικό επίσης, το ότι δεν υπάρχει κανένα στοιχείο, είτε γι’ αυτόν είτε για την οικογένεια του, που λογικά θα έπρεπε να τον αναζητήσει και να τον «διεκδικήσει». Η μοναδική μαρτυρία που

επιβεβαιώνει την ύπαρξη του Κουκίδη, είναι του αντιστασιακού Σπύρου Μήλα (περιοδικό Ελλοπία, Μάιος 1998), ο οποίος ισχυρίστηκε ότι τον γνώριζε προσωπικά (τον περιγράφει, ως έναν 20χρονο νέο, μάλλον κοντό κι αδύνατο, ακομμάτιστο, οικοδόμο στο επάγγελμα και κάτοικο Περάματος ή Κερατσινίου) κι ότι έμαθε για τον τραγικό του θάνατο, 2-3 ημέρες μετά το συμβάν. Λίγα χρόνια όμως αργότερα, ο 84χρονος -τότε- Μήλας σε τηλεοπτική εκπομπή (Τηλετώρα 21.4.2000), αντιφάσκει, καθώς ισχυρίστηκε πως είδε με τα μάτια του την πτώση του Κουκίδη. Λέγεται πάντως, χωρίς να επιβεβαιώνεται και να εξακριβώνεται, ότι στα αρχεία κάποιου νεκροταφείου των Αθηνών, υπάρχουν η ημερομηνία θανάτου και η ηλικία του Κωνσταντίνου Κουκίδη.

Κλείνοντας την περίπτωση Κουκίδη, θα πρέπει να αναφερθεί και η άποψη που λέει, πως η δυστοκία και αναποτελεσματικότητα ως προς την εύρεση στοιχείων επιπλέον αποδεικτικών στοιχείων ή και αποδοχή των ήδη υπαρχόντων, οφείλεται εν πολλοίς στο ότι ο Κουκίδης εμφανίζεται να ήταν μέλος της νεολαίας (ΕΟΝ) του δικτάτορα Ιωάννη Μεταξά, στοιχείο μάλλον «επιβαρυντικό» γι' αυτόν.

Μανώλης Γλέζος

Όπως όλοι γνωρίζουμε σήμερα, τη νύχτα μεταξύ 30 και 31 Μαΐου 1941, οι 19χρονοι Μανώλης Γλέζος και Απόστολος Σάντας υπέστειλαν τη πολεμική σημαία του γερμανικού στρατού κατοχής από το βράχο της Ακρόπολης.

Το γεγονός της κλοπής της γερμανικής σημαίας είναι αδιαμφισβήτητο, διότι την επομένη οι ίδιοι οι Γερμανοί εξέδωσαν ανακοίνωση όπου ανέφεραν το γεγονός και τις κυρώσεις για τους υπευθύνους, προέβησαν σε συλλήψεις υπαλλήλων του αρχαιολογικού χώρου και κάποιοι ανέφεραν ότι εκτέλεσαν μια ολόκληρη διμοιρία

που εκείνη τη νύχτα ήταν φρουρά στην Ακρόπολη (το γεγονός αυτό δεν φαίνεται να επιβεβαιώνεται).

Φυσικά και μόνο το γεγονός ότι κατέβηκε από «αγνώστους» η σημαία των Ναζί, είναι σπουδαίο και αποτελεί ίσως τη μεγαλύτερη αντιστασιακή πράξη που συνέβη στην Ελλάδα κατά τη «Κατοχή». Όμως το θέμα είναι ότι τα άτομα τα οποία «χρεώθηκαν» την υποστολή, εάν δούμε ψύχραιμα και χωρίς εθνικιστική ή κομματική έξαρση τα γεγονότα, θα διαπιστώσουμε ότι έγιναν ήρωες κατά δήλωση τους και χωρίς καμία, μα απολύτως καμία απόδειξη.

Οποιοδήποτε Αρχή (Αστυνομία, δικαστήρια κ.λπ.) εάν σήμερα είχαν τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν τότε (τα μοναδικά στοιχεία ήταν οι συνεντεύξεις του μεν Γλέζου στον Ριζοσπάστη στις 25/03/45 [η εφημερίδα έσπευσε να διευκρινίσει ότι είναι και οι δυο μέλη του ΚΚΕ, παρ' ότι την χρονική περίοδο που έλαβε χώρα το συμβάν, ο Γλέζος ήταν μέλος της ΕΟΝ του Μεταξά] και του δε Σάντα στην Ελευθερία την ίδια μέρα [τι διαβολική σύμπτωσης...]), απ' ευθείας θα έβγαζαν πόρισμα, ότι δεν μπορούν να στηριχθούν σε δηλώσεις, αντί στοιχείων (το καλύτερο στοιχείο, θα ήταν φυσικά η ίδια η σημαία*).

Στο διαδίκτυο αλλά και σε άπειρα βιβλία, έχουν δημοσιευθεί διάφορες συνεντεύξεις που έδωσαν οι πρωταγωνιστές και περιγράφουν τα γεγονότα.

την οποία, συνέδραμε στο να κλαπεί η σημαία, όχι όμως από τον ιστό, αλλά από το φυλάκιο όπου φυλάσσονταν). Το πρώτο τεράστιο ερωτηματικό που γεννάται εδώ, είναι το πως είναι δυνατόν εκείνη την ώρα να βρισκόταν στον ιστό η γερμανική σημαία (είχε ήδη σκοτεινιάσει όταν ανέβηκαν στην Ακρόπολη), αφού σύμφωνα με το στρατιωτικό τυπικό των περισσότερων στρατών του κόσμου, αν όχι όλων (και φυσικά και των τυπικότερων Γερμανών), με την δύση του ηλίου η σημαία θα έπρεπε ήδη να είχε υποσταλεί από τους ίδιους τους Γερμανούς; ** Οι Γλέζος και Σάντας μπορεί όντως να έκλεψαν την γερμανική σημαία. Την έκλεψαν όμως από τον ιστό, ή απλώς την βρήκαν σε κάποιο άλλο σημείο όπου την είχαν αφήσει οι Γερμανοί μετά την υποστολή της; Θα πρέπει να σημειωθεί πάντως, ότι στην ανακοίνωσή τους η Γερμανοί δεν μιλούν για υποστολή, αλλά για υπεξαίρεση, δηλαδή κλοπή. Εκτός αυτού, απ' την πρώτη κιόλας συνέντευξη, υπήρξαν αντιφάσεις στα λεγόμενα των πρωταγωνιστών. Π.χ. ο Γλέζος είπε ότι η επιχείρηση έγινε την ίδια μέρα που τους μπήκε η ιδέα στο μυαλό, ενώ ο Σάντας υποστήριξε ότι τους πήρε 5-6 μέρες να το αποφασίσουν.

Το δεύτερο ερωτηματικό που δημιουργείται (αν εξαιρέσει κανείς τον κινηματογραφικό τρόπο που ανέβηκαν στον Βράχο της Ακροπόλεως, εν είδει «Σπάλντερμαν»), είναι το πως δεν έγιναν αντιληπτοί από ολόκληρη διμοιρία Γερμανών (δηλαδή 20-30 άτομα περίπου) για τουλάχιστον 2-3 ώρες (αν και η κυρίως επιχείρηση διήρκεσε μία ώρα κι ένα τέταρτο, σύμφωνα με τον Σάντα), ακόμα κι αν αυτοί διασκέδαζαν σ' ένα δωμάτιο με Ελληνίδες πόρνες, όπως ισχυρίζονται οι δυο πρωταγωνιστές αυτής της υπόθεσης. Οι δυο πρωταγωνιστές μάλιστα, υποστήριξαν πως οι Γερμανοί δεν είχαν αντιληφθεί την υποστολή και κλοπή της σημαίας, μέχρι την άλλη μέρα το μεσημέρι.

Τρίτο ερωτηματικό: Οι Γερμανοί, εξερευνώντας την υπόθεση, φρόντισαν και πήραν δακτυλικά αποτυπώματα κι από τον ιστό. Ο Γλέζος, κατά δήλωσή του, συνελήφθη αργότερα, για κάποιους άλλους λόγους, τρεις φορές από τους Ναζί. Αν υπήρχε ταυτοποίηση, δεν θα είχε κατηγορηθεί και εκτελεστεί ο Γλέζος για την υποστολή της γερμανικής σημαίας; Κατά δήλωση βέβαια του Σάντα, στην πρώτη του συνέντευξη, οι Γερμανοί τους συνέλαβαν και τους δυο έξι μήνες μετά το συμβάν, όταν προσπάθησαν να διαφύγουν στην Αίγυπτο. Παρέλειψαν όμως, όπως υποστήριξε, να τους πάρουν δακτυλικά αποτυπώματα, παρ' ότι τους καταδίκασαν σε δύο χρόνια φυλάκιση***. Πράγματι περίεργο για τους -όπως προαναφέρθηκε- τυπικότερους Γερμανούς και ειδικά για τρεις συνεχόμενες φορές. Εκτός κι αν τις άλλες δυο φορές, πήραν δακτυλικά αποτυπώματα κι πολύ απλά δεν

ταυτοποιήθηκαν...

Αργότερα, υπήρξε μια αντίφαση στα λεγόμενα των δυο πρωταγωνιστών (που για κάποιο χρονικό διάστημα δεν μιλούσαν μεταξύ τους), καθώς ο καθένας απ' αυτούς υποστήριζε ότι ήταν αυτός που κατέβασε τη σημαία. Στο τέλος όμως επικράτησε η εκδοχή του Γλέζου (ελέω της εμπλοκής του στην πολιτική, όπως υποστηρίζουν πολλοί) κι ο Σάντας αναγκάστηκε να συμπλεύσει μ' αυτή, αν και ερωτώμενος τηρούσε μια «ουδέτερη» θέση, λέγοντας ότι «δεν έχει σημασία ποιος απ' τους δυο κατέβασε τη σημαία». Στην πρώτη τους συνέντευξη πάντως, υποστήριξαν και οι δύο, ότι η σημαία έπεσε μόνη της από το τράνταγμα του ιστού.

* Υποστηρίζουν ότι είχαν κομμάτια της εν λόγω σημαίας, αλλά τα έκαψαν οι γονείς τους για να μην τα ανακαλύψουν οι Γερμανοί. Αυτή η ενέργεια βέβαια, έρχεται σε πλήρη αντίθεση με την ηρωική πράξη τους, όταν γνώριζαν πως αν τους ανακάλυπταν οι Γερμανοί την ώρα που υπέστειλαν τη σημαία, ενδεχομένως θα τους εκτελούσαν επιτόπου. Το λογικό είναι ότι ένα τέτοιο τρόποιο, σ' αυτή την περίπτωση ότι θα φρόντιζαν να το διαφυλάξουν ως κόρη οφθαλμού. Ο Γλέζος υποστήριξε ότι η υπόλοιπη σημαία βρισκονταν σε ένα πηγάδι όπου την είχαν πετάξει. Το παράδοξο είναι όμως, ότι μετά την Απελευθέρωση, ουδείς ενδιαφέρθηκε να την αναζητήσει (ο ίδιος ο Γλέζος, είπε ότι πήγε εκεί το 1944 για να την βρει, αλλά είχε καταρρεύσει το πηγάδι κι έκτοτε δεν ξανασχολήθηκε).

** Σε σχέση και με αυτό το ερωτηματικό, θα πρέπει να αναφερθεί και μια άλλη παράμετρος που ο γράφων δεν την γνωρίζει για να την επιβεβαιώσει ή να την διαψεύσει. Σύμφωνα με μια εκδοχή, ένας κατοχικός στρατός, δεν πραγματοποιεί ποτέ υποστολή της σημαίας του σε έδαφος που κατέχει κι ως εκ τούτου η σημαία των Γερμανών θα πρέπει να βρίσκονταν στον ιστό. Σύμφωνα με μια άλλη όμως, ειδικά σε περίοδο πολέμου, η υποστολή της σημαίας δηλώνει το τέλος της μάχης μέρας (αντίστοιχα, η έπαρση την έναρξη). Επιπλέον υποστέλλεται για να μην κλαπεί απ' τον εχθρό, κάτι που θεωρείται ύψιστη προσβολή και ντροπή. Θα πρέπει να σημειωθεί όμως, ότι ο ίδιος ο Γερμανός φρούραρχος φέρεται να επιβεβαιώνει -χρόνια αργότερα- σε Έλληνα στρατηγό που ερεύνησε το θέμα, πως η σημαία υπεστάλη σύμφωνα με το στρατιωτικό τυπικό και στην συνέχεια εκλάπη.

*** Ο Γλέζος υποστήριξε ότι και τις τρεις φορές που συνελήφθη απ' του Γερμανούς κατόρθωσε να δραπετεύσει. Σύμφωνα όμως με τον Σάντα, την πρώτη φορά που τους συνέλαβαν και τους καταδίκασαν σε δύο χρόνια φυλάκιση για απόπειρα διαφυγής, οι Γερμανοί τους αποφυλάκισαν λόγω χάρις που δόθηκε στους ελαφροποινίτες, με αφορμή τα γενέθλια του Χίτλερ.

Πηγές

greece.org | ebdomi.com | palalos.blogspot.com | nightly-visitor.blogspot.com | enet.gr | Εφημερίδες «Ριζοσπάστης» και «Ελευθερία» (25-3-1945) | Εφημερίδα «Ελεύθερο Βήμα» (1-6-1941) | deprofundis.gr